

Suosittuja, mutta samalla myös haastavia sukelluskohteita. Kuusi eniten tarkkaavaisuutta vaativaa sukelluskohdetta

Tutustu suosikkisukelluskohteisiisi. Artikkelissamme kerrotaan näistä kohteista ja annetaan tietoa siitä, miten sukeltaa turvallisesti ja luottavaisin mielin näissä kohteissa.

Meille kaikille on tuttua se, että sukeltajat matkustavat paljon. DAN Europen hälytyskeskus saa jatkuvasti avunpyyntöjä jäseniltään kaikkialta maailmasta. On kuitenkin mielenkiintoista katsoa puheluiden jakautumista maailmankartalla. Näin näemme, mitkä ovat DANin eurooppalaisten jäsenten suosimia kohteita. Puheluiden jakautuminen kertoo myös sen, että huomattava määrä avunpyyntöjä tulee tietyistä ryhmästä valikoituja sukelluskohteita. Päätimme tarkastella näitä tämän ryhmän kohteita tarkemmin ja valitsimme luettelosta kuusi ensimmäistä. Tarkoituksena ei ole estää sukeltajia vierailemasta näillä paikoilla. Haluamme päinvastoin edistää edelleenkin näihin kohteisiin matkustamista ja niissä sukeltamista. Kerromme tässä vain muutaman ylimääräisen vinkin, jonka avulla voidaan parantaa sukellusturvallisuutta. Mitä enemmän sukeltajilla on tietoa asioista, sitä turvallisempaa on koko yhteisön toiminta.

Ovatko jotkin sukelluspaikat/-kohteet riskialttiimpia kuin toiset?

Ajattelemme usein vaistomaisesti, että 12 metrin syvyydessä kirkkaissa, suojelluissa vesissä oleva korallipuutarha olisi sukeltajalle vähemmän haasteellinen paikka sukeltaa kuin syvällä oleva, virtausten ympäröimä hylky. Jotkut sukellukset vaativatkin enemmän kokemusta ja erityiskoulutusta sekä sellaisia varusteita, jotka soveltuvat käytettäväksi kyseessä olevissa olosuhteissa. Edellä mainitusta huolimatta DAN saa yleensä avunpyyntöjä suosituista ja tunnetuista sukelluskohteista, joista sukeltajat haaveilevat eniten. Kyse on numeroilla pelaamisesta. Maailmanluokan sukelluskohteet, kuten Thistlegorm- ja Zenobia-hylky tai Dahabin Blue Hole, ovat usein sukeltajien ”pyhiinvaellusmatkojen” kohteena. Ei siis ole yllättävää, että olemme tilastollisesti rekisteröineet enemmän yhteydenottoja näistä paikoista kuin muista sellaisista kohteista, joissa sukellusympäristö on samanlainen.

Analysoimme tärkeimmät näihin kohteisiin liittyvät seikat hyödyntämällä sukellusalan ammattilaisten antamaa arvokasta apua ja palautetta. Kyse on ammattilaisista, joille nämä paikat ovat tuttuja ja jotka kuuluvat paikalliseen sukellusyhteisöön.

Luettelossa on otettu huomioon vain DAN Europen hälytyskeskuksen käsittelemät puhelut. Siihen ei ole sisällytetty muille toimijoille lähetettyjä avunpyyntöjä. Näitä toimijoita voivat olla esimerkiksi satamatoimistot, poliisi, meripelastusyksiköt sekä erilaiset kansallisia terveystalvakuja tarjoavat tahot jne.

TOP 6 -lista

#1 Blue Hole

Dahab, Siinain niemimaa, Egypti – Sukeltaminen rannalta

Blue Hole Dahabissa on todellinen tekniikkasukeltajien ja vapaasukeltajien Mekka. Sinne tulee sukeltajia kaikkialta maailmasta. Se on erittäin syvä (syvyys yli 120 m) karstivajoama, joka on muodostunut eroosion seurauksena rantariutan sisälle. 55 metrin syvyydessä holvikäytävä yhdistää Blue Holen sisävedet avomereen. Useiden lähteiden mukaan Blue Hole on sukelluspaikka, jossa tapahtuu eniten kuolemaan johtaneita sukellusonnettomuuksia maailmassa.

Kriittiset seikat

- Hyvä näkyvyys ja hyvät meriolosuhteet voivat olla harhaanjohtavia syvyyden ja sukelluksen vaikeuden suhteen
- Ajan ja paikan tajun hämärtyminen
- Sukeltaja, jolle paikka ei ole tuttu, voi viipyä liian kauan syvällä tai jopa eksyä etsiessään holvikaarta (ulos johtavaa tunnelia)
- Sukeltajat, joiden taidot ovat riittämättömät, ylittävät koulutustasonsa rajat
- Narkoosi
- Vapaasukeltajat sukeltavat ilman turvatiimiä tai sukellusparia
- Sukeltajien välinen vedonlyönti
- Nestehukka

Kuinka parhaiten selviät sukelluksesta

Paikallisen sukellusyhteisön kommentit antaa artikkelin kirjoittaja. Hänellä on 12 vuoden kokemus sukellusoppaana ja -ohjaajana toimimisesta Punaisellamerellä, ja hän on toiminut HyperMedin painekammion hoitajana Sharm el Sheikhsissä.

Virkistyssukeltajille:

Hyvin suositeltava on ulomman seinämän reitti, niin että Blue Holeen mennään sisään ja sieltä poistutaan matalan yläosan kautta (syvyys 6 metriä) tai jopa niin, että sukellus aloitetaan kohdasta The Bells. Blue Holen sisäseinät ovat karut, eikä siellä ole mitään nähtävyyksiä virkistyssukelluksen syvyyksillä. Muista huolehtia nesteytyksestä. Kun yrität ylittää holvikaaren 12 litran pullolla, altistat itsesi vakavalle narkoosille, ajan ja paikan hämärtymiselle ja ilman loppumiselle.

Vapaasukeltajille:

Älä sukella yksin. (Toim. huomautus: Tämä on vapaasukelluksen perussääntö: sinulla tulee aina olla sukelluspari valmiina pelastamaan sinut.) Turvaudu aina johonkin monista vapaasukelluskeskuksista.

Kaikille muille:

Luota paikallisiin tekniikkasukelluskeskuksiin tai niihin oppaisiin, joiden ammattitaito on virallisesti vahvistettu. Tarkista varusteesi. Huolehdi nesteytyksestä.

#2 SS Thistlegorm

Shaab Ali, Gubalin salmi, Suezinlahti, Egypti - Hylkysukellus

Thistlegormin hylky on monien mielestä aikakone, joka makaa 32 metrin syvyydessä merenpohjassa. Kyseessä on brittiläinen rahtilaiva, joka oli lastattu täyteen sotilastarvikkeita ja ammuksia, kun se upposi lokakuussa 1941 saksalaisen pommikoneen pudottaman pommin seurauksena. Hyllyssä on varastoituneena jeepejä, kuorma-autoja, pieniä telaketjuajoneuvoja, moottoripyöriä, aseita ja ammuksia.

Paikallinen sanonta väittää, että Thistlegorm on kannattavampi kuin El Gizan arkeologinen puisto. Tällä sukelluspaikalla lasketaan tapahtuvan eniten sukellusonnettomuuksia koko Sharm el Sheikhin alueella.

Kriittiset seikat

- Voimakkaat virtaukset, kova merenkäynti ja huono näkyvyys ovat täällä tavallisia
- Neliön muotoiset sukellusprofiilit
- Turva-/dekompressiopysähdyksen suorittaminen samassa syvyydessä samalla nousuköydellä voi olla salakavala tehtävä, kun kyseessä on suuri joukko sukeltajia
- Veneiden hallitseminen pinnalla
- Tikkailla ja alustoilla liikkuminen on haastavaa, kun merenkäynti on kovaa
- Levon puute (matka hyllylle voi alkaa hyvin aikaisin aamulla)
- Nestehukka ja typen kertyminen voivat edistää sukellussairauden puhkeamista

Valokuvan yhteydessä olevat tiedot: Stefano Gualtieri

Kuinka parhaiten selviät sukelluksesta

Paikallisen sukellusyhteisön kommentit antaa artikkelin kirjoittaja

Paina huolellisesti mieleesi oppaan alkuopastus. Jos laskeudut tai nouset veneesi kiinnitysköyttä pitkin ja vedessä on virtausta, ÄLÄ KOSKAAN ajattele irrottaa otettasi. Jos kadotat ryhmäsi, nouse kiinnitysköyttä pitkin. Jos et havaitse veneesi kiinnitysköyttä, älä tuhlaa aikaa vaan kiipeä ylös mistä tahansa. Potkurit ja pinnalla kelluvat alustat ovat pahimmat vihollisesi. KATSO AINA YLÖS pintaa kohti niin noustessasi kuin laskeutuessasikin. Kun astut veteen, siirry välittömästi pois alustalta. Laskeutumisen aikana ja varsinkin noustessasi köyttä pitkin seuraa koko ajan nostetta. Seuraa opasta tai ryhmää, äläkä viivyttelä. Unohda

paineilma ja käytä nitroxia. Vältä juhlimista ainakin edellisenä iltana. Älä odota, kunnes olet janoinen, vaan aloita nesteytys jo edellisenä päivänä.

#3 MS Zenobia

Lárnaka, Kypros, Itäinen Välimeri – Hylkysukellus

Tämä Ruotsissa rakennettu lautta upposi Lárnakan sataman lähellä vuonna 1980 laivan tietokoneen tekemän ohjausvirheen vuoksi. Tietokoneohjelma pumppasi painolastivettä väärälle puolelle. Nyt noin 170 metriä pitkä laiva makaa kallellaan vasemmalla kyljellään 17–42 metrin syvyydessä, ja sillä on tunnettu autolastinsa edelleen lastinaan. Koska tämä sukellus on melko helppo tehdä, se soveltuu avovesisukeltajien tekemäksi hyllyn ulkopuoliseksi sukellukseksi. Kyseessä on yksi maailman eniten sukellatuista hyllyistä.

Kriittiset seikat

- Terävä metalli
- Neliön muotoiset sukellusprofiilit
- Suunnistamishäiriöt hyllyn vakavan siirtymän vuoksi
- Sukeltajat, joiden taidot ovat riittämättömät, ylittävät koulutustasonsa rajat
- Merieliöiden pistot
- Virheet suoranosurajan (NDL) tarkistamisessa
- Nestehukka

Kuinka parhaiten selviät sukelluksesta

Paikallisen sukellusyhteisön kommentit Chris Demetrioulta, joka on sukelluskeskuksen johtaja ja DANin kouluttajien valmentaja sekä painekammion hoitaja ja käyttäjä

Ennen sukellusta on hyvä hankkia tietoa, olla hyvässä kunnossa ja ottaa vakuutus. Luotettavat keskuksat löytyvät Cyprus Diving Center Association -yhdistyksen (CDCA) kautta, DAN HIRA -keskuksista tai ISO EN 24803 -standardin mukaisista keskuksista. Kuuntele ja seuraa sukellusten alkuopastuksia. Näin näet enemmän ja oppaat myös tietävät parhaat paikat. Käytä kiinnitysköysiä hallittuihin laskuihin ja nousuihin, käytä sukellustietokonetta, käytä nitroxia ja seuraa suoranosurajaasi. Penetraatiosukellukset vaihtelevat vaikeudeltaan. Ole itse tietoinen rajoistasi ja kaasun tarpeestasi sekä hanki oikeat varusteet jokaista sukellusta varten. Hyllyssä on terävät reunat ja merieliöt voivat pistää, joten hyvä nosteenhallinta on välttämätöntä näiden molempien vaarojen välttämiseksi. Muista myös, että lämpötilat Kyproksella voivat nousta erittäin kuumiksi, joten huolehdi nesteytyksestä.

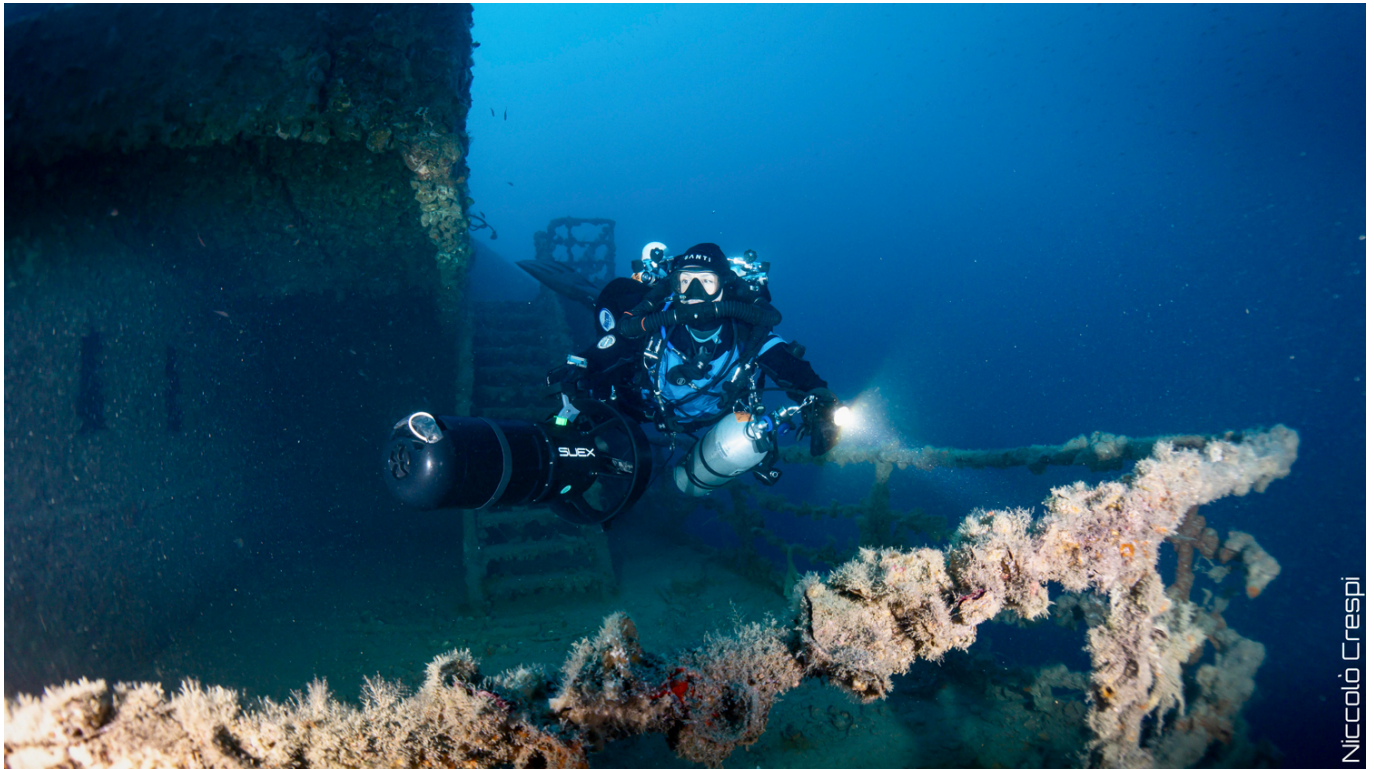
#4 Haven

Arenzano, Liguria, Italia – Hylkysukellus

Amocon 344 metriä pitkä supertankkeri syttyi tuleen huhtikuussa 1991 Genovan satamassa. Se sisälsi 144 000 tonnia raakaöljyä ja 12 000 tonnia polttoainetta. Rikottuaan kiinnitysköytensä se ajelehti ja paloi, minkä jälkeen se upposi mailiin (noin 1,6 km) päässä Arenzanon rannikosta 90 metrin syvyyteen merenpohjaan. Havenista vuotanut öljy aiheutti Välimeren pahimman ympäristökatastrofin. Kyseessä on Välimeren suurin sellainen hylky, jossa on mahdollista käydä. Joidenkin virkistyssukeltajia kohdanneiden vakavien onnettomuuksien jälkeen sukellustoimintaa säännellään ja valvotaan nyt tiukasti.

Kriittiset seikat

- Syvyys
- Mahdollinen ajan ja paikan hämärtyminen merellä, vaikka pidettäisiinkin köydestä kiinni.
- Neliön muotoiset sukellusprofiilit
- Sukeltajat eivät tarkista varusteitaan
- Virheet sukelluksen suunnittelussa
- Virtaukset
- Pitkät etäisyydet kiinnostavien kohteiden välillä

Valokuvan yhteydessä olevat tiedot: Niccolò Crespi

Kuinka parhaiten selviät sukelluksesta

Paikallaisen sukellusyhteisön kommentit Niccolò Crespiltä, joka on tekniikkasukelluskouluttaja ja kaupallinen sukeltaja

Hylkyyn ei liity erityisiä kriittisiä ongelmia. Näkyvyys on usein erinomainen, verkkoja tai muita tarttumisvaaraa aiheuttavia tekijöitä ei ole, ja itse konehuone on erittäin suuri. Tekniikkasukeltajat luottavat tyypillisesti köyteen pyrkiessään menemään sisälle hylkyyn. He myös huolehtivat tavallisesti nesteytyksestään. Suurin Haveniin liittyvä ongelma on mielestäni joidenkin sukeltajien pään sisällä. Vaikka paikalliset sukellusten järjestäjät muistuttavat itsepintaisesti yhä uudestaan sukellusta edeltävistä rebreather-tarkistuksista ja happiventtiilien avaamisista, aivan sukellusten ensimmäisten minuuttien aikana on esiintynyt useita hypoksiatapauksia. Käytä aina kiinnitysköysiä nousuihin ja laskuihin. Niiden, jotka haluavat sukeltaa katsomaan hylkyä ulkopuolelta, on suositeltavaa käyttää skootteria tai DPV-laitetta.

#5 Gardajärvi

Lombardia/Veneto/Trentino-Etelä-Tiroli, Italia

Italian suurimman järven rannat ulottuvat maan kolmelle eri alueelle. Garda-järvi on tunnettu kohde pohjoiseurooppalaisten sukeltajien keskuudessa. He löytävät sieltä sellaisia syvyyksiä, joita ei löydy

Itämerestä tai talvisin jäässä olevista alppijärvistä. Myös ilmasto on Gardalla mukavampi. Garda-järveltä löytyy makealle vedelle tyypillistä eliöstöä sekä myös toisen maailmansodan ajalta peräisin olevia hylkyjä. Sukellusolosuhteet voivat vaihdella tuulen mukaan.

Kriittiset seikat

- Syvyys
- Neliön muotoiset sukellusprofiilit
- Sukeltajat ylittävät koulutustasonsa rajat
- Epäonnistuminen omien rajojen arvioinnissa
- Sukellusten huono suunnittelu
- Nestehukka
- Sukeltajien välinen vedonlyönti

Valokuvan yhteydessä olevat tiedot: Giuseppe Pastoressa

Kuinka parhaiten selviät sukelluksesta

Paikallisen sukellusyhteisön kommentit Davide De Lorenzilta, joka on sukelluskeskuksen johtaja ja DANin kouluttaja

Garda-järvellä on lähes pystysuorat seinät, jotka vajoavat jopa yli 200 metrin syvyyteen. Moniin käytössä oleviin sukelluspaikkoihin pääsee rannalta, joten sukeltajat eivät kaipaa sukelluskeskuksen tai veneen tarjoamaa tukea. Koulutettu, organisointikykyinen ja osaava sukeltaja löytää kaiken mitä hän haluaa. Sukellusonnettomuuksille altistavat usein seuraavat tekijät: nestehukka, kylmyys, väsymys, hengityskaasujen tiheys ja sukelluksen huono suunnittelu. Ensimmäinen neuvo on käyttää maalaisjärkeä.

On ymmärrettävä, milloin voi sukeltaa ja milloin sukellus tulee keskeyttää. Kuuntele sisäistä ääntäsi ennen kuin aloitat sukelluksen.

#6 El Hierro

Kanariansaaret, Espanja

Kanariansaarten joukossa El Hierro on yksi luonnonvaraisimmista. Paikallinen kalastus saaren ympärillä on vaatimatonta käsityöläisten toimintaa, ja tulivuoren seinämillä löytyy merellisen maailman aarteita ja kanjoneita. Koko listasta se on ainoa kohde, jolla on oma erikoinen ongelmansa. Tämä ongelmia aiheuttava seikka on korkealla oleskelu sukelluksen jälkeen. Tämä on myös tärkein syy, miksi El Hierrolta otetaan yhteyttä DAN Europen puhelinpalveluun. Näyttää siltä, että monet sukeltajat haluavat yöpyä lomakeskuksissa tai loma-asunnoissa, jotka sijaitsevat korkealla. Varsinkin tärkein kaupunki, Valverde, sijaitsee 571 metriä merenpinnan yläpuolella.

Valokuvan yhteydessä olevat tiedot: Pietro Cremona

Kuinka parhaiten selviät sukelluksesta

Sukeltamisen jälkeen sitä seuraavien 24 – 48 tunnin aikana ei ole koskaan hyvä ajatus nousta korkealle, puhumattakaan lentämisestä. Tämä aika riippuu tehtyjen sukellusten määrästä ja syvyydestä. Merenpinnan tasolla sukeltaessa DANin ja arvostetuimpien tutkimuslaitosten asettama korkeusraja on 300 metriä merenpinnan yläpuolella.

Lopuksi

Yleensä ottaen ei voida sanoa, että jokin sukellus olisi itsessään vaarallinen. On vain sukelluksia, jotka vaativat enemmän tarkkaavaisuutta, kouluttautumista, oikeaa suunnittelua, riittävää kuntoa ja tietoisuutta omista rajoista. Tämä koskee kaikkia sukelluksia, joihin liittyy samanlaisia ominaisuuksia kuin yllä lueteltuihin sukelluksiin. Jos joitain muita sukelluskohteita ei ole Top 6 -listalla, syynä on yksinkertaisesti se, että siellä käy vähemmän sukeltajia.

Viimeiseksi haluan vielä muistuttaa asiasta, jota haluamme aina toistaa. Kyseessä on **nestehukka**, joka on yksi tärkeimmistä sukellussairautta (DCI) aiheuttavista tekijöistä. Tämä on erityisen tärkeää muistaa silloin, kun lämpötila on korkea ja ilma on kuivaa. Kuivuminen voi johtua myös alkoholista sekä teiniä ja kofeiinia sisältävien juomien käytöstä. Monet kola- ja energiajuomat sisältävät näitä aineita. Samoin makeutettujen virvoitusjuomien juominen lisää kuivumista. Nesteytys on aina hyvä aloittaa muutama päivä ennen sukellusviikon alkua juomalla vettä ja nauttimalla kosteutta sitovia suoloja.

Kiitokset avustajille: Chris Demetriou, Davide De Lorenzi, Niccolo Crespi

---

Tietoa artikkelin kirjoittajasta

Claudio Di Manao on PADI- ja IANTD-sukelluskouluttaja. Hän on ollut DANin jäsen vuodesta 1997 lähtien. Hän on myös kirjoittanut monia sukellusaiheisia kirjoja ja romaaneja. Yksi niistä on nimeltään Shamandura Generation, joka on riemastuttava kuvaus Sharm el Sheikhin sukellusyhteisöstä. Claudio Di Manao tekee yhteistyötä useiden aikakaus- ja sanomalehtien sekä radiokanavien kanssa kertoen ja kirjoittaen sukellusturvallisuudesta, matkustamisesta ja merien elämästä.

Kääntäjä: Marianna Rantanen